

Sausās būves tehniķa profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – sausās būves tehniķis.
2. Profesijas kods – 3112 39.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– sausās būves tehniķis atbilstoši tehniskajam uzdevumam organizē sausās būves montāžas darbus, vada sausās būves montētāju darbu un veic ārējo un iekšējo sienu apšuvuma, starpsienu konstrukciju, piekārtu griestu, grīdas konstrukciju, logu, durvju un citu konstrukciju montāžu ar sausās būves tehnoloģijām, ievērojot un nodrošinot būvfizikālās un dizaina projekta prasības; veic darbus ar paaugstinātām prasībām akustikā, ugunsdrošībā un siltumtehnikā, atbilstoši ražotāju instrukcijām, kā arī standartiem un būvnormatīviem.

Sausās būves tehniķis strādā būvuzņēmumos, kas nodarbojas ar ēku būvniecības darbiem.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja organizēt sausās būves darbus, norobežojot savu darba zonu, organizējot un plānojot ikdienas darbus.

2. Spēja ievērot darba aizsardzību, novērtēt situācijas bīstamību būvobjektā, veikt preventīvos pasākumus.

3. Spēja savas kompetences ietvaros plānot, tāmēt un organizēt nepieciešamos resursus (būvmateriāli, būvtehnika, cilvēkresursi) sausās būves darbiem būvobjektā.

4. Spēja ievērot darba laika grafikā noteiktos termiņus un organizēt savu un citu sausās būves montāžas darbinieku darba laiku.

5. Spēja novērtēt sausās būves montāžas darbinieku kvalifikāciju atbilstoši kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem un faktiskajām prasmēm.

6. Spēja pārzināt būvprojektu un būvniecības normatīvos dokumentus, ievērot tehniskā un dizaina projekta prasības, izvērtēt un kontrolēt būvmateriālu dokumentāciju (deklarācijas).

7. Spēja novērtēt kvantitatīvās, tehniskās, būvfizikālās un dizaina prasības projekta realizācijā.

8. Spēja novērtēt un savietot sausās būves sistēmas komponentes.

9. Spēja noteikt izmantojamo sausās būves konstrukciju tipu, montēt sausās būves konstrukcijas, izmantojot atbilstošus darbagaldus, instrumentus un būvmateriālus.

10. Spēja veikt nepieciešamos apdares darbus, špaktelēšanas darbus dažādās tehnikās un pakāpēs, veikt špakteļa apmetumu un mašīnapmetumu atbilstoši materiālu tehnoloģiskajam aprakstam.

11. Spēja ievērot ilgtspējīgas būvniecības prasības, veicot būvmateriālu izvēli atbilstoši ekspluatācijas īpašību deklarācijai un arhitektūras un dizaina tehniskā projekta specifikācijām, novērtējot būvmateriālu un gatavā izstrādājuma dzīves ciklus.

12. Spēja uzskaitīt patērētos resursus, izmantojot mērinstrumentus, veikt paveikto darbu kvantitatīvo uzmērīšanu un būvfizikālo novērtēšanu, kā arī sagatavot aktus par veiktajiem darbiem.

13. Spēja veikt katra pabeigtā darba posma kvalitātes pārbaudi, apstiprināšanu un saskaņošanu ar tiešo darba vadītāju.

14. Spēja lietot būvniecības nozares normatīvos dokumentus ikdienas darbā un sekot līdzi to aktualitātēm.

15. Spēja pilnveidot savas zināšanas un lietot iegūtās zināšanas praksē.

16. Spēja veikt jauno darbinieku apmācību, skaidrojot un demonstrējot darba tehnoloģiskos procesus un profesijas pamatprasmes.

17. Spēja ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.

18. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

19. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.

20. Spēja izprast un ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, kā arī veikt darba pienākumus, nekaitējot videi.

21. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemt atbildību par sava darba rezultātu.

22. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

23. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

24. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Noteikt un norobežot savu darba zonu.

2. Pārvietot būvmateriālus objektā.

3. Uzstādīt un jaukt sastatnes.

4. Veikt elektrības un ūdens pieslēgumu tiešai darba organizēšanai.

5. Plānot materiālus un instrumentus saskaņā ar darbu grafiku.

6. Novērtēt situācijas bīstamību būvobjektā un veikt preventīvos pasākumus.

7. Organizēt materiālu un būvtehnikas piegādi nepieciešamajos termiņos.

8. Organizēt sausās būves montāžas darbinieku darbu atbilstoši to kvalifikācijai.

9. Sastādīt tīkla vai kalendāro plānu savas kompetences ietvaros.

10. Veikt tāmēšanas darbus (aprēķināt materiālu patēriņu un darbietilpību).

11. Pārzināt un lietot būvprojektu un būvniecības normatīvos dokumentus, kā arī būvniecību reglamentējošos normatīvus.

12. Lietot objekta specifiskos dokumentus (līgumus).

13. Novērtēt būvfizikālo rādītāju atbilstību.
14. Pārzināt būvmateriālu un projekta tehnisko dokumentāciju.
15. Pārbaudīt sausās būves montāžas darbinieku praktisko atbilstību kvalifikācijai.
16. Montēt sausās būves konstrukcijas.
17. Savietot sausās būves komponentes.
18. Strādāt ar sausās būves un apmetuma mašīnām, darbagaldiem, instrumentiem un būvmateriāliem (ģipškartonu, metāla karkasa profiliem un izolācijas materiāliem, ģipsi, ģipša lējumiem un dekoratīvajiem dizaina elementiem).
19. Veikt špaktelēšanas darbus dažādās tehnikās un pakāpēs.
20. Veikt apdares darbus atbilstoši būvmateriālu tehnoloģiskajam aprakstam.
21. Veikt špakteļa apmetumu un veikt mašīnapmetumu.
22. Novērtēt sausās būves darba stadijas kvalitatīvo rezultātu.
23. Uzmērīt pabeigto sausās būves darbu apjomu.
24. Sastādīt aktu par veikto sausās būves darbu apjomu.
25. Veikt darbu saskaņošanu ar tiešo darba vadītāju.
26. Ievērot dizaina projekta prasības.
27. Lietot mērinstrumentus.
28. Veikt būvmateriālu izvēli atbilstoši ekspluatācijas īpašību deklarācijai un arhitektūras un dizaina tehniskā projekta specififikācijām.
29. Novērtēt būvmateriālu un gatavā izstrādājuma dzīves ciklu.
30. Pārzināt būvniecības dalībnieku pienākumus, tiesības un atbildību būvniecības procesā.
31. Lietot drošus darba paņēmienus.

32. Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, lietot individuālos un kolektīvos darba aizsardzības līdzekļus.

33. Veikt sausās būves montētāju praktisko apmācību.

34. Sniegt pirmo palīdzību.

35. Novērtēt nelaimes gadījumu bīstamību un iespējamās sekas, rīkoties nestandarta situācijās.

36. Lietot internetu, atlasīt vajadzīgo informāciju un izmantot informāciju ikdienas darbā.

37. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

38. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

39. Pārvaldīt valsts valodu.

40. Pārvaldīt vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī.

41. Patstāvīgi organizēt savu darbu, analizēt darba gaitu, uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

42. Ievērot vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

43. Ievērot darba tiesisko attiecību normas.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

1.1. būvtehnika;

1.2. darba laiku reglamentējošie normatīvie akti;

1.3. vides pieejamība;

1.4. ilgtspējīgas būvniecības pamatprincipi;

1.5. būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība;

1.7. ergonomika.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

2.1. būvniecības rasēšana;

2.2. tehniskā matemātika;

2.3. būvfizika;

- 2.4. būvniecību reglamentējošie normatīvi;
- 2.5. tīkla vai kalendārais plāns;
- 2.6. akustiskais projekts;
- 2.7. ugunsdrošības projekts;
- 2.8. energoaudits;
- 2.9. kvalitātes prasības;
- 2.10. projekta dokumentācija;
- 2.11. arhitektūras un dizaina stilu vēsture;
- 2.12. saskarsmes pamati;
- 2.13. profesionālie termini valsts valodā un vienā svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. būvniecības dalībnieku pienākumi, tiesības un atbildība;
- 3.2. sausās būves darbu tehnoloģijas;
- 3.3. būvprojekts;
- 3.4. sausās būves instrumenti;
- 3.5. būvmateriāli;
- 3.6. būvlaukuma darba organizēšana;
- 3.7. materiālu patēriņš un izcenojumi, laika normas;
- 3.8. sausās būves un apmetuma mašīnas;
- 3.9. metāla karkasa profili un izolācijas materiāli;
- 3.10. skiču un darba zīmēšana;
- 3.11. dizaina projekts;
- 3.12. darba aizsardzība (darba aizsardzības normatīvie akti, droši darba paņēmieni, individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi, pirmā palīdzība);
- 3.13. elektrodrošība un ugunsdrošība, ugunsdzēsības līdzekļi un to lietošana;
- 3.14. informācijas tehnoloģijas;
- 3.15. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.16. vides aizsardzība;
- 3.17. darba tiesisko attiecību normas;
- 3.18. valsts valoda;
- 3.19. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Sausās būves darbu organizēšana.	1.1. organizēt darbu būvlaukumā; 1.2. ievērot darba drošību; 1.3. plānot, aprēķināt un organizēt nepieciešamos resursus savas kompetences ietvaros; 1.4. uzskaitīt patērētos resursus; 1.5. ievērot darba laika grafikā noteiktos termiņus.
2. Projekta dokumentācijas lasīšana.	2.1. novērtēt kvantitatīvās, tehniskās, būvfizikālās un dizaina prasības; 2.2. novērtēt sausās būves sistēmas komponentes; 2.3. izvērtēt un kontrolēt būvmateriālu dokumentāciju (deklarācijas, tehniskās specifikācijas).
3. Kvalitātes prasību nodrošināšana.	3.1. novērtēt pakļauto darbinieku kvalifikāciju; 3.2. veikt kvantitatīvo uzskaiti (darbi un materiāli); 3.3. veikt katra pabeigtā darba posma kvalitātes pārbaudi un apstiprināšanu; 3.4. ievērot tehniskā un dizaina projekta prasības; 3.5. veikt būvfizikālo rādītāju atbilstības novērtēšanu; 3.6. ievērot ilgtspējīgas būvniecības prasības.
4. Sauso būvju praktisko darbu veikšana.	4.1. iekārtot darba vietu; 4.2. veikt uzmērījumus un marķēšanu; 4.3. montēt sausās būves konstrukcijas; 4.4. veikt nepieciešamos apdares darbus; 4.5. veikt sava paveiktā darba uzmērīšanu; 4.6. identificēt bīstamos būvgružus; 4.7. organizēt un veikt būvgužu savākšanu un šķirošanu.
5. Kvalifikācijas paaugstināšana.	5.1. apmeklēt kvalifikācijas paaugstināšanas seminārus un kursus; 5.2. pārzināt nozares normatīvos dokumentus un sekot līdzi aktualitātēm*; 5.3. apmācīt jaunus darbiniekus.

* Normatīvie akti, standarti un ražotāju ieteikumi:

LBN 016-11	Būvakustika
LBN 002-01	Siltumtehnika
LBN 201-10	Būvju ugunsdrošība
LVS 97-1998	Ģipškartona plāksnes - Lietošanas noteikumi
DIN 18202	Tolerances un pielaides
www.gips.de	Ģipša ražotāju industrijas ieteikumi un rekomendācijas

Sausās būves tehniķa profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Valdis Līnis –	eksperts, SIA "Griva Group", projektu vadītājs;
Andris Veinbergs –	eksperts, SIA "Knauf", tehniskais vadītājs;
Nikolajs Jankovskis –	eksperts, SIA "Būves un būvsistēmas", projektu vadītājs, būvuzraugs;
Ģirts Kampars –	eksperts, SIA "Knauf", tirdzniecības pārstāvis;
Andrejs Broks –	eksperts, IK "Dizainsvidei", dizaineris;
Vita Zariņa –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", asoc. profesore;
Iveta Strēle –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektore.

Sausās būves tehniķa profesijas standarta eksperti:

Mārtiņš Straume –	biedrība "Latvijas Būvinženieru savienība", valdes priekšsēdētājs;
Sandra Miklaševiča –	"Latvijas Sausās būves un apdares uzņēmumu un meistaru biedrība", valdes priekšsēdētāja.